

На основу члана 62. став 2. Закона у култури ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 13/16 и 30/16 - исправка),
Министар културе и информисања доноси

ПРАВИЛНИК

О БЛИЖИМ УСЛОВИМА, МЕРИЛИМА И КРИТЕРИЈУМИМА, КАО И ПОСТУПКУ ПО ЗАХТЕВИМА ЛИЦА ЗА УТВРЂИВАЊЕ СТАТУСА ЛИЦА КОЈА САМОСТАЛНО ОБАВЉАЈУ УМЕТНИЧКУ ИЛИ ДРУГУ ДЕЛАТНОСТ У ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ

(Сл. гласник РС бр. 9/17 , 96/19)

Пречишћен текст закључно са изменама из Сл. гл. РС бр. 96/19 које су у примени од 08/01/2020

Члан 1.

Овим правилником утврђују се ближи услови, мерила и критеријуми, као и поступак по захтевима лица за утврђивање статуса лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе, као и поступак провере испуњености услова из Закона о култури за лица која су уписана у Евиденцију лица која самостално обављају уметничку или другу делатност за четврогодишњи период, за све области културне делатности на предлог репрезентативних удружења.

Члан 2.

- (1) О свим статусним питањима из члана 1. овог правилника одлучује Комисија за статусна питања удружења коју именује Управни одбор, односно Председништво удружења (у даљем тексту: Комисија).
- (2) У Комисију се именују најмање три компетентна члана за одређено подручје у култури, а мандат Комисије по правилу траје четири године, осим у случају када је статутом репрезентативног удружења прописано другачије.
- (3) За члана Комисије једно лице може бити узастопно именовано највише два пута.

Члан 3.

(1) Лице које поднесе захтев Комисији, има право на стицање статуса лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе и упис у Евиденцију лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе (у даљем тексту: Евиденција), уколико испуњава следеће ближе услове:

- 1) да је држављанин Републике Србије;
- 2) да има пребивалиште на територији Републике Србије;
- 3) да није обавезно социјално осигуран по другом основу;
- 4) да се самосталном уметничком или другом делатношћу у области културе бави професионално и самостално у виду занимања, ради обезбеђивања услова за живот и рад;

- 5) да је стекао високо, више или средње образовање одговарајућег образовног профиле или, изузетно, да се најмање четири године професионално и самостално бави уметничком делатношћу у области културе као основним занимањем независно од стеченог образовања, у случају да за профил самосталне делатности не постоји одговарајуће образовање у систему образовања, признаје се професионално и самостално бављење уметничком или другом делатношћу у области културе уколико су испуњени ближи критеријуми за одређено подручје у култури из члана 4. овог правилника;
- 6) да остварује резултате у професионалном бављењу уметничком или другом делатношћу у области културе на територији Републике Србије, односно да испуњава ближе услове, мерила и критеријуме предвиђене овим правилником.

(2) Изузетно, уметницима, стручњацима у култури, сарадницима у култури и извођачима културних програма, који имају пребивалиште на територији Републике Србије, а који своју делатност привремено, у краћем или дужем периоду, обављају у иностранству, доприносећи својим уметничким и професионалним радом афирмацији наше уметности и културе, а уколико испуњавају ближе услове, мерила и критеријуме из овог правилника, Комисија признаје тај рад и утврђује статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе.

(3) Уколико уметник, стручњак у култури, сарадник у култури или извођач културних програма борави ван територије Републике Србије, а његово уметничко или стручно дело, односно резултат рада испуњава ближе услове, мерила и критеријуме из овог правилника и јавно је доступно на територији Републике Србије, односно доприноси културном животу заједнице, Комисија признаје тај рад и утврђује самостални статус.

Члан 4.

(1) Подносилац захтева за утврђивање статуса, поред ближих услова, треба да од стране Комисије добије као мерило позитивну оцену резултата његовог бављења самосталном уметничком или другом делатношћу у области културе.

(2) За све области културе Комисија ће, полазећи од мерила из става 1. овог члана, вредновати следеће:

- 1) квалитет уметничког или стручног дела, односно резултата рада;
- 2) континуитет обављања професионалне уметничке или друге делатности у области културе;
- 3) позитивну оцену меродавне стручне јавности;
- 4) јавну доступност уметничког или стручног дела, односно резултата рада;
- 5) допринос културном животу заједнице.

(3) Ближи критеријуми које самостални уметници, стручњаци у култури, сарадници у култури и извођачи културних програма морају испуњавати по подручјима у култури су за:

1. КЊИЖЕВНО СТВАРАЛАШТВО

1) Самостални уметник:

(1) Књижевник:

- Песник, приповедач, романсијер, есејиста, путописац, аутор међужанровских остварења (афористичар и др.)

две објављене књиге, или

једна објављена књига и књижевни текстови објављени у најмање три часописа, листа или сличним публикацијама, штампаним или електронским, од културног значаја, или

заступљеност у школској лектири или уџбеничкој литератури или најмање у једној објављеној антологији, избору или панорами националне или стране књижевности, или зборнику посвећеном тематски једном аутору или периоду националне или стране књижевности.

(2) Драмски писац:

- два изведена или објављена драмска дела, или
- једно изведено или објављено драмско дело и три изведене радио драме.

2) Самостални стручњак у култури:

- (1) Теоретичар књижевности, историчар књижевности, књижевни критичар, антологичар, приређивач
- а) једна објављена књига, или
  - б) научни текстови или стручни чланци објављени у најмање три књиге (предговори, поговори, рецензије) или у најмање три часописа, листа или сличним публикацијама, штампаним или електронским, од културног значаја.

Приликом давања образложене оцене о испуњености услова за продужетак статуса у подручју књижевног стваралаштва уговори о објављивању имају исту вредност као и објављена дела, а поновљена издања вреднују се равноправно с онима раније објављеним.

2. КЊИЖЕВНО ПРЕВОДИЛАШТВО

1) Самостални уметник:

(1) Књижевни преводилац

- 640 ауторских страна објављених превода књижевно релевантних дела из области уметничке прозе, есејистике, филозофије и хуманистичких наука, или 1280 ауторских страна књижевних превода у ширем смислу (у обзир се неће узимати скраћени преводи објављени у рото штампи, преводи књижевно безвредних дела, преводи који одступају од извornог текста, као ни преводи који не задовољавају граматичке, правописне и синтаксичке норме српског језика), или
- 4000 преведених и објављених стихова, или
- преводи целовитих дела емитовани у културним радијским (изузетно у телевизијским) програмима у обиму од 640 ауторских страна, односно 4000 стихова, или
- преведене целовечерње драме укупног обима од 640 ауторских страна објављене или изведене у позориштима, на радију или телевизији, или
- комбинација наведених жанрова у обиму од 640 ауторских страна (при чему једна ауторска страна има 1800 словних знакова с размацима и вредност од шест стихова), или, уколико садржи књижевне преводе у ширем смислу, у обиму од 960 ауторских страна или више.

Као уметнички рад признаће се, осим превода, и стручна редакција књижевног превода која је као таква наведена у импресуму књиге, као и изворни доприноси теорији преводилаштва и текстови о темама с подручја страних књижевности и култура. Стручна редакција има исту вредност као и превод, док се изворни радови множе с коефицијентом три.

Приликом давања образложене оцене о испуњености услова за продужетак статуса уговори о објављивању имају исту вредност као и објављени преводи, а поновљена издања вреднују се равноправно с преводима објављеним први пут.

3. МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО

1) Самостални уметник:

(1) Композитор:

озбиљна - уметничка музика

- једно веће дело: симфонијско, оркестарско, вокално-инструментално (кантата, ораторијум), музичко сценско (опера, балет, оперета, мјузкл), веће камерно, сложеније електро-акустичко дело, или
- три дела из области: филмске музике, сценско-позоришне, телевизијске (музике за играну серију, ТВ филм, ТВ оперу, ТВ балет), из области проширенih медија, електро акустичка дела, сложенија инструментална обрада и оркестрација, или
- пет мањих дела: камерна, солистичка, вокално-инструментална, хорска, инструменталне обраде и оркестрације.

џез, рок, поп, забавна и народна музика

- двадесет дела једноставније форме из области популарне музике у трајању од 70 минута, или
- десет инструменталних дела у трајању од 40 минута.

(2) Оркестратор музичког дела (озбиљна - уметничка музика)

- три већа дела: симфонијско, оркестарско, вокално-инструментално (кантата, ораторијум), музичко сценско (опера, балет, оперета, мјузкл), веће камерно, сложеније електро-акустичко делл, или
- шест дела из области: филмске музике, сценско-позоришне, телевизијске (музике за играну серију, ТВ филм, ТВ оперу, ТВ балет), из области проширенih медија, електро-акустичка дела, или
- десет мањих дела: камерна, солистичка, вокално-инструментална, хорска.

(3) Аранжер

- десет аранжмана за џез, ревијски или симфонијски оркестар у трајању од 40 минута или 20 аранжмана за мање саставе у трајању од 80 минута.

Као критеријум из тач. 1. и 2. и тачке 3. подтачка 1) овог члана узима се и музика за филм и позориште, али не и музика за рекламирне поруке. Извођења морају бити јавна, у признатим концертним просторима, у оквиру признатих фестивала и концертних циклуса или објављена на носачима звука у складу са стручним и уметничким критеријумима и стандардима што потврђује одговарајуће репрезентативно уметничко удружење.

2) Самостални стручњак у култури:

(1) Музички писац, музиколог, теоретичар музике, историчар музике

- објављених најмање шест ауторских табака у релевантним штампаним и електронским медијима.

4. МУЗИЧКА ИНТЕРПРЕТАЦИЈА

1) Самостални уметник:

(1) Диригент

- припрема и извођење једна представе (опера, оперета, балет или мјузикл), или
- дириговање на четири представе (опера, оперета, балет или мјузикл), или

- четири концерта са професионалним симфонијским или камерним оркестром, или
- шест концерата са реномираним хором.

(2) Оперски певач

- једна насловна оперска или оперетска улога у најмање 12 наступа, или
- шест средњих и малих оперских или оперетских улога у најмање 12 наступа.

(3) Концертни певач

- осам наступа са значајним музичким делима са реномираним хором, или
- четири реситала или осам полуреситала или 12 групних наступа са солистичким тачкама, или
- емисије односно трајни снимци на радију или телевизији у трајању од минимум 40 минута.

(4) Инструменталиста солиста

- наступи са значајним музичким делима на четири концерта са професионалним симфонијским или камерним оркестром, или
- четири реситала или осам полуреситала или 12 групних наступа са солистичким тачкама, или
- емисије односно трајни снимци на радију или телевизији у трајању од минимум 40 минута.

(5) Инструменталиста у камерном ансамблу

- уметничка афирмација у виду најмање 40 јавних наступа: концерата, представа (опера, оперета, балет или мјузикл) или учествовања у телевизијским програмима, или
- емисије односно трајни снимци на радију или телевизији у трајању од минимум 80 минута.

(6) Оркестарски уметник

- уметничка афирмација у виду најмање 80 јавних наступа: концерата, представа (опера, оперета, балет или мјузикл) или учествовања у телевизијским програмима, или
- емисије односно трајни снимци на радију или телевизији у трајању од минимум 240 минута.

5. ЛИКОВНА УМЕТНОСТ

1) Самостални уметник:

(1) Сликар, вајар, графичар, ликовни уметник проширенih медија

- једна самостална изложба или
- шест излагања на колективним изложбама, или
- два откупљена или реализована дела на основу конкурса или одлуке стручног жирија од стране музеја, галерије са уметничким саветом, културне или друге јавне установе, као и од стране привредних организација, или
- два учешћа на јавним конкурсима или по позиву за монументална дела, или
- једно реализовано дело монументалних димензија (споменик, мозаик, фреска, скулптура, слика и слично), или
- четири реализована већа пројекта проширенih медија или четири откупљена дела на основу конкурса или одлуке стручног жирија за музеје галерије и друге институције у области културе.

6. ПРИМЕЊЕНА И ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ, ДИЗАЈН И УМЕТНИЧКА ФОТОГРАФИЈА

1) Самостални уметник:

(1) Дизајнер (графички дизајн, видео дизајн, веб дизајн, продукт дизајн)

- дванаест реализованих (произведених) радова, или
- две истраживачке студије, или
- једна самостална изложба, или
- шест излагања на колективним изложбама, или
- два откупљена дела на основу конкурса или одлуке стручног жирија за музеје, галерије и друге институције у области културе.

Испуњеност услова за дизајнера потврђује се уговором, каталогом изложбе, потврдом о реализацији или откупу.

(2) Сликар примењене уметности, сликар графичар примењене уметности

илустрација

- десет публикованих дела (илустрације књиге, опрема књиге, идејно решење плаката, опрема каталога), или
- једна самостална изложба, или
- дванаест излагања на колективним изложбама, или
- шест откупљених дела на основу конкурса или одлуке стручног жирија за музеје, галерије и друге институције у области културе;

карикатура

- 40 реализованих радова објављених у средствима јавног информисања, или
- једна објављена књига, мапа, тематска целина, или
- једна самостална изложба, или
- осам излагања на колективним изложбама, или
- шест откупљених дела на основу јавног конкурса, или одлуке стручног жирија за музеје, галерије и друге институције у области културе;

примењена графика

- четири реализована већа пројекта, или
- једна самостална изложба, или
- шест излагања на колективним изложбама, или
- четири откупљена дела на основу јавног конкурса или одлуке стручног жирија за музеје, галерије и друге институције у области културе;

примењено сликарство

- два реализована већа пројекта, или
- једна самостална изложба, или
- шест излагања на колективним изложбама, или
- два откупљена већа дела на основу јавног конкурса или одлуке стручног жирија за музеје, галерије или друге институције у области културе, или
- једно реализовано монументално дело у јавном простору (фреска, мозаик, витраж);

конзервација, рестаурација

- шест реализованих значајнијих већих дела, или

- један објављен - усвојен пројекат о радовима на конзервацији неке споменичке, уметничке целине, или
- једна самостална изложба, или
- шест излагања на колективним изложбама, или
- два откупљена значајнија дела на основу конкурса или одлуке стручног жирија за музеје, галерије и друге институције у области културе.

(3) Уметнички фотограф

- једна самостална изложба уникатне уметничке фотографије са 20 радова излагачког формата, или
- четири тематске целине реализоване у примарној фотографској технологији (фотографија, слайд и друго) или,
- шест излагања на колективним изложбама, уметничких уникатних радова, или
- четири откупљена дела на основу јавног конкурса или одлуке стручног жирија за музеје, галерије или друге институције у области културе.

(4) Керамичар

- два реализована већа ауторска пројекта - колекције из области уникатне или индустријске керамике, или
- једна самостална изложба, или
- шест излагања уметничких уникатних радова на колективним изложбама, или
- четири откупљена дела на основу јавног конкурса или одлуке стручног жирија за музеје, галерије и друге институције у области културе.

(5) Костимограф, Сценограф

- реализовани пројекти:
  - за филм (дугометражни): две сценографије или две костимографије, или
  - за позориште и друге медије: три сценографије, односно три костимографије, или
  - за ТВ уметнички програм: три сценографије, односно три костимографије, или
- једна самостална изложба, или
- четири излагања на колективним изложбама, или
- припрема реализације три сценографије, три костимографије наручене за филм, ТВ или позориште.

(6) Вајар примењене скулптуре

- два откупљена или реализована дела на основу конкурса или одлуке стручног жирија за музеје, галерије са уметничким саветом, културне и друге јавне установе, или
- једна самостална изложба, или
- шест излагања на колективним изложбама,
- два излагања на изложби скулптуре "Простор", или
- два учешћа на конкурсима, јавним или по позиву за монументална дела, или
- једно монументално дело реализовано на основу конкурса, јавног или по позиву.

(7) Модни креатор, креатор текстила

- шест реализованих пројекта или тематских целина за текстил, четири колекције из области савременог одевања или
- једна самостална изложба, или
- 12 излагања на колективним изложбама (од тога мора да буде 10 новоприказаних радова), или
- четири откупљена дела на основу конкурса или одлуке стручног жирија за музеје, галерије и друге институције у области културе.

Изложбе морају да буду жириране.

За сва уметничка занимања из ове тачке у подручју примењене и визуелне уметности, дизајна и уметничке фотографије самосталним уметником сматра се и лице које обавља следеће уметничке активности:

- 1) Вођење креативног процеса развоја ликовног и визуелног дела у области ликовне и примењене уметности и дизајна на основу документарних или личних материјала учесника у процесу, кроз индивидуални и колективни ауторски рад с циљем постизања уметничких и ширих развојних резултата и исхода (водитељ процеса на четири пројекта);
- 2) Уметничка дирекција - програмска дирекција манифестација или уметничких и развојних пројекта у области ликовне и примењене уметности и дизајна, заснована на ауторском концепту, те сродне одговорне делатности од општег интереса, за чије обављање је неопходна и незамењива уметничка експертиза:
  - (1) програмска дирекција манифестација или њихових сегмената у области ликовне и примењене уметности и дизајна - на међународном, регионалном, националном, покрајинском или на локалну нивоу (уметнички или програмски директор на две манифестације);
  - (2) селекција програма у области ликовне и примењене уметности и дизајна (селектор две манифестације или пројекта на међународном, регионалном, националном, покрајинском или на локалном нивоу);
  - (3) учешће у стручном жирију (члан жирија осам манифестација, жирираних програма и других пројекта у области ликовне и примењене уметности и дизајна на међународном, регионалном, националном, покрајинском или локалном нивоу);
- 3) Едукација и подстицање доступности и развоја ликовне и примењене уметности и дизајна:
  - (1) уметнички педагошки рад с децом, младима и другим групама корисника у области ликовне и примењене уметности и дизајна (четири пуна процеса или годишња радна циклуса);
  - (2) ауторски рад на развоју и едукацији публике у циљу афирмације естетског и рационалног разумевања уметничких достигнућа и резултата у области ликовне и примењене уметности и дизајна;
  - (3) осмишљавање и извођење интерактивних образовно-васпитних, анимацијских и других развојних програма (нпр. у оквиру међуресорне сарадње културе и туризма) с различитим групама публике (четири заокружена програма);
  - (4) развој ауторских инструмената за подстицање доступности и развоја уметности у области ликовне и примењене уметности и дизајна: осмишљавање, креирање и уређивање приручника, уџбеника, збирки, тематских издања, часописа и другог у области ликовне и примењене уметности и дизајна (објављених 15 ауторских табака стручног текста).

2) Самостални стручњак у култури:

- (1) Ликовни критичар, историчар уметности, ликовни теоретичар
  - објављених 12 ауторских табака или

- четири ауторска пројекта - изложбе или
- једна објављена књига, монографија или публикација.

7. ФИЛМСКА УМЕТНОСТ И АУДИО ВИЗУЕЛНО СТВАРАЛАШТВО

1) Самостални уметник:

(1) Редитељ

- два дугометражна играна филма у професионалној продукцији, односно један с изузетним успехом, или
- четири документарна филма у професионалној продукцији, или
- четири краткометражна играна филма у професионалној продукцији.

(2) Сценариста

- два реализована сценарија дугометражних играчких филмова у професионалној продукцији, односно један с изузетним успехом, или
- четири реализована сценарија краткометражних играчких или документарних филмова у професионалној продукцији, или
- пет реализованих сценарија у анимираном или луткарском филму у професионалној продукцији у укупном трајању од 40 минута.

(3) Сниматељ

- два дугометражна играна филма у професионалној продукцији, односно један с изузетним успехом, или
- четири краткометражна играна филм у професионалној продукцији, или
- четири документарна филма у професионалној продукцији.

(4) Редитељ анимираног филма, главни аниматор, сниматељ анимираног филма, главни цртач

- један дугометражни анимирани филм или три краткометражна анимирана филма у професионалној продукцији.

(5) Филмски глумац

- две главне или велике улоге (новоодигране) на филму и њему сличним медијима, или
- једну главну или велику улогу и три епизодне улоге, или
- осам епизодних улога.

Главна или велика улога у свакој епизоди ТВ серије дужа од 45 минута третира се као један играчки филм.

Уколико филмски глумац игра и у позоришту, на радију и сл. као самостални уметник, глумачки задаци вреднују се кумултивно.

Ни у једној категорији не узимају се у обзир реклами и спотови.

8. ПОЗОРИШНА УМЕТНОСТ - СЦЕНСКО СТВАРАЛАШТВО И ИНТЕРПРЕТАЦИЈА

1) Самостални уметник:

(1) Глумац

- две новоодигране главне улоге или четири велике улоге или осам споредних или епизодних улога или 16 малих улога у позоришту или сродним медијима (телевизији, филму), или
- 16 великих или 32 мале улоге на радију, или
- 80 глумачких задатака остварених у медијима у којима је глумачко стваралаштво неопходно (синхронизација и надсинхронизација, нарација, књижевне вечери, рекламе, промоције, едукативни и наменски програми итд.).

(2) Редитељ

- четири режије целовечерњих представа, перформанса, драмских структура у позоришту или сродним медијима, или
- 16 режија играно-документарних и других форми у електронским медијима, или
- 16 режија играних форми на радију, или
- 12 мултимедијалних радова у дигиталним медијима, или
- 16 редитељских задатка у медијима у којима је редитељско стваралаштво неопходно (културне манифестације, фестивали, свечаности, академије, сценски, колажни, музички и други програми у култури).

(3) Драматург

- једна праизведба целовечерње драме у позоришту или сродним медијима, или
- две изведене драме, или
- драматуршки рад на четири представе, или
- осам адаптација или драматизација за позориште и сродне медије, или
- четири изведене оригиналне радио-драме, или
- два објављена драмска дела (признаје се уговор са издавачем за још необјављено дело), или
- 24 критичка или друга рада у домену драмских уметности, или
- 12 мултимедијалних радова у дигиталним медијима, или
- 16 драматуршких задатака у медијима и формама у којима је драматуршко стваралаштво неопходно (сценаристички и ко-сценаристички рад за сценске, музичке, колажне и забавне програме, образовне и сличне емисије: квизове, наменске филмове, рекламне и видео спотове и сл.).

За уметничка занимања из става 2. тачка 8. подтачка 1. овог члана узимају се у обзир и следећи послови:

(1) Вођење креативног драмског процеса - дивајзинг:

- Развој драмског, позоришног или другог извођачког дела (перформанс, инсталација, хепенинг, визуелни и мултимедијални рад и др.) на основу документарних или личних материјала учесника у процесу, кроз колективни ауторски рад групе, с циљем постизања уметничких и ширих развојних резултата и исхода - водитељ четири процеса.

(2) Уметничка дирекција у позоришту или истраживачких и развојних пројектата у области драмских уметности, заснована на ауторском концепту:

- Осмишљавање и спровођење сложених програмских садржаја и активности - дирекција програма/пројекта у трајању од 24 месеца укупно;
- Истраживачки и интердисциплинарни процесни рад - вођење два пута процеса чији су ток и резултати доступни јавности.

(3) Програмска дирекција манифестација у области драмских уметности, на међународном, регионалном, националном, покрајинском или на локалном нивоу, заснована на ауторском концепту, те сродне одговорне делатности од општег интереса, за чије обављање је неопходна и незамењива уметничка експертиза:

- Програмска дирекција фестивала, смотри и других манифестација или њихови сегменти - уметнички или програмски директор на две манифестације;
- Селекција програма - селектор четири фестивала, смотре или друге манифестације;
- Учешће у стручном жирију - члан жирија 12 фестивала, смотри или других манифестација.

(4) Едукација и подстицање развоја и доступности драмске уметности:

- Драмски педагошки рад с децом, младима и другим групама учесника - четири пуне процеса или годишња радна циклуса;
- Ауторски рад на развоју публике: осмишљавање и извођење интерактивних образовно-васпитних, анимацијских и других развојних програма (нпр. у оквиру међуресорне сарадње културе и туризма) - шеснаест заокружених програма;
- Развој ауторских инструмената за подстицање развоја и доступности драмске уметности: осмишљавање, креирање и уређивање приручника, уџбеника, збирки, тематских издања, часописа и сл. у области драмске уметности - 320 објављених страница текста.

Уколико самостални уметник из ове подтаке ствара и у другим медијима и уметничким делатностима као самостални уметник, уметнички задаци вреднују се кумулативно.

2) Самостални стручњак у култури:

(1) Театролог, позоришни критичар

- континуирано се бави теоријом драмске уметности као делом уметничког процеса или истраживања, документовања, проучавања, вредновања, очувања, представљања и тумачења драмског уметничког стваралаштва: 320 објављених страница, или
- критичарски рад у области драмске уметности - аутор критика, приказа и сл., у форми чланака, сепарата и књига: 320 објављених страница, или
- уређивачки рад у области теорије и праксе у драмским уметностима: уредник 320 објављених страница.

Уколико самостални стручњак у култури из ове подтаке ради и у другим областима културе, задаци се вреднују кумулативно.

3) Самостални сарадник у култури:

(1) Продуцент, организатор, менаџер

практични рад у области сценске уметности:

- четири велика продуцентска посла (продуцент организације, директор продукције, извршни продуцент пројекта, продуцент позоришне трупе), или
- организација осам пројекта у фази припреме, или
- континуирана дистрибуција 16 пројекта или четири велика инострана гостовања, или
- организација 40 сценско-музичких програма, рецитала, књижевних вечери, изложби, модних ревија и других програма, или

- продукција или организација четири међународна фестивала, организатор - сарадник фестивала, манифестација локалног типа - континуирано у периоду од најмање шест месеци годишње, или

менаџмент сложених уметничких и развојних пројеката у области драмских уметности:

- координација четири пројеката у фази припреме, или
- вођење, координација пројеката у трајању од укупно 32 месеца, или
- организовање, координација укупно осам симпозијума, конференција, вишедневних семинара и других скупова великог формата, или 24 округла стола, трибине и друга појединачна скупа, или
- координација летње односно зимске школе, међународних сусрета, колонија или других формата који имају за циљ уметничку продукцију, развој области драмских уметности, сарадње и међународних односа и сл., у трајању од минимум 120 дана укупно, или

писање теоријских текстова из области организације позоришних и културно-уметничких делатности:

- 320 страница теоријског текста, критика, приказа, реферата за симпозијуме - објављен текст, или
- истраживачки рад (члан истраживачке екипе са објављеним текстом од 240 страница), или

педагошки рад:

- предавач у општем или високом образовању, уз активност у теорији и пракси, или делатност на радију:

- извршни продуцент програма или емисија на радију (континуирано најмање 36 месеци), или

делатност на филму:

- директор - продуцент два дугометражна филма, или
- директор - продуцент осам краткометражних филмова, или
- организатор снимања четири играна филма, или
- организатор снимања осам краткометражних филмова, или
- организатор снимања, вођа снимања, секретар редакције, асистент режије 36 кратких филмова, или
- организатор у најмање 40 видео спотова, реклама, или

делатност на телевизији:

- рад на организовању 40 получасовних ТВ емисија (било које врсте).

Уколико самостални сарадник из ове подтакче ради и у другим областима културе, задаци се третирају кумулативно.

9. УМЕТНИЧКА ИГРА (КЛАСИЧАН БАЛЕТ, НАРОДНА ИГРА И САВРЕМЕНА ИГРА)

1) Самостални уметник:

(1) Играч

- четири већа пројекта у трајању од по минимум 50 минута у области класичног балета, савремене или народне игре (представа/концерт класичног балета, савремене или народне игре на релевантним сценама/у професионалним ансамблима; играчко остварење у мјузиклу, драмском, оперском или другом сценско-музичком делу; играчко остварење у сценско-медијском пројекту; играчко остварење на фестивалу/културној манифестацији; радионица или семинар из области уметничке игре са јавним наступом) или више мањих пројектата у укупној дужини трајања четири већа пројекта, и

- 40 наступа;

(2) Кореограф

- четири већа пројекта у трајању од најмање 50 минута у области класичног балета, савремене или народне игре (представа, концерт класичног балета, савремене или народне игре на релевантним сценама, у професионалним ансамблима; кореографско остварење у мјузиклу, драмском, оперском или другом сценско-музичком делу; кореографско остварење у сценско-медијском пројекту; кореографско остварење на фестивалу, културној манифестацији; радионица или семинар из области уметничке игре са јавним наступом) или више мањих пројектата у укупној дужини трајања четири већа пројекта;

(3) Педагог уметничке игре

- континуиран педагошки рад у области класичног балета, савремене или народне игре;
- одобрен план и програм рада у области класичног балета, савремене или народне игре од стране стручне комисије коју именује репрезентативно удружење, или ангажовање у релевантној установи по мишљењу Комисије репрезентативног удружења и
- осам јавних наступа полазника - ученика или професионалних играча са којима педагог ради;

(4) Репетитор уметничке игре

- осам уметничких пројектата у области класичног балета, савремене или народне игре (представа, концерт класичног балета, савремене или народне игре на релевантним сценама, у професионалним ансамблима; мјузикл, драмско, оперско или друго сценско-музичком дело; сценско-медијски пројекат; кореографско остварење на фестивалу, културној манифестацији; радионица или семинар из области уметничке игре са јавним наступом) у којима је уметник ангажован као репетитор или асистент кореографа, при чему половина (четири) пројекта морају имати трајање од најмање 50 минута.

Посебни критеријуми за сваког самосталног уметника из ове тачке у подручју уметничке игре могу се пропорционално комбиновати.

9а ДИГИТАЛНО СТВАРАЛАШТВО И МУЛТИМЕДИЈИ

1) Самостални уметник:

(1) Мултимедијални перформер

- два пројекта већег производног обима у трајању од минимум 40 минута у области мултимедија или више мањих пројектата у укупној дужини трајања два већа пројекта,
- 15 наступа;

(2) Мултимедијални аутор

- два пројекта већег производног обима у трајању од минимум 40 минута у области мултимедија или више мањих пројектата у укупној дужини трајања два већа пројекта;

(3) Уметник у области дигиталног стваралаштва

- једно самостално представљање рада,
- шест представљања у оквиру већег програма са више аутора,
- два наручена или реализована дела у оквиру већег пројекта извођачких уметности, представе, перформанса, изложбе,
- радионица или семинар у области дигиталних уметности и извођачких уметности;

(4) Педагог у подручју дигиталног стваралаштва и мултимедија

- континуиран педагошки рад у подручју дигиталног стваралаштва и мултимедија,
- педагошки ангажман у земљи и иностранству,
- шест јавних наступа полазника - ученика или професионалних извођача са којима педагог ради,
- педагошки рад са малом децом,
- педагошки рад са васпитачима, учитељима и наставницима,
- два објављена текста о педагошкој пракси,
- две презентације - предавања.

Посебни критеријуми за сваког самосталног уметника из ове тачке у подручју дигитално стваралаштво и мултимедији могу се пропорционално комбиновати.

2) Самостални стручњак у култури

(1) Теоретичар у подручју дигиталног стваралаштва и мултимедији, Кустос у подручју дигиталног стваралаштва и мултимедији,

- континуирано се бави теоријом мултимедије и/или дигиталног стваралаштва као делом уметничког процеса или истраживања, документовања, проучавања, вредновања, очувања, представљања и тумачења овог уметничког стваралаштва: 100 објављених страница (каталог, књига, зборник, часопис, блог, интернет страница),
- критичарски рад у области мултимедије и/или дигиталног стваралаштва - аутор критика, приказа и сл., у форми чланака, сепарата и књига: 100 објављених страница, или
- кустоски рад на фестивалу, већем програму, конференцији, пројекту,
- учешће у жирију локалних, националних и међународних манифестација и фестивала,
- уређивачки рад у области теорије и праксе у мултимедијским и/или дигиталног стваралаштва: уредник 200 објављених страница;

(2) Продуцент у дигиталном стваралаштву и мултимедији, Организатор у дигиталном стваралаштву и мултимедији, Менаџер у дигиталном стваралаштву и мултимедији

а) Практични рад у области дигиталног стваралаштва и мултимедије:

- четири велика продуцентска посла (продуцент организације, директор продукције, извршни продуцент пројекта, продуцент ансамбла или трупе),
- организација осам пројеката у фази припреме,
- континуирана дистрибуција осам пројеката или четири велика инострана гостовања,
- организација 15 мултимедијалних програма, изложби, конференција и других програма;

б) Продукција или организација четири међународна фестивала, организатор - сарадник фестивала, манифестација локалног типа - континуирано у периоду од најмање шест месеци

годишње, или менаџмент сложених уметничких и развојних пројекта у области мултимедијских и/или дигиталних уметности:

- координација четири пројекта у фази припреме,
- вођење, координација пројекта у трајању од укупно 18 месеци,
- организовање, координација укупно осам симпозијума, конференција, вишедневних семинара и других скупова великог формата, или 6 округлих столова, трибина и друга појединачна скупова,
- координација едукативних програма/пројекта или других формата који имају за циљ уметничку продукцију, развој сарадње и међународних односа и сл., у трајању од минимум 120 дана укупно;

в) Писање теоријских текстова из области организације дигиталног стваралаштва и мултимедије:

- 100 страница теоријског текста, критика, приказа, реферата за симпозијуме - објављен текст,
- истраживачки рад (члан истраживачке екипе са објављеним текстом од 240 страница).

Уколико самостални стручњак у култури из ове две подтаке ради и у другим областима културе, задаци се вреднују кумулативно.

10. АРХИТЕКТУРА

1) Самостални уметник:

(1) Архитекта

- два реализована архитектонска дела (нове зграде или значајне реконструкције), или
- четири реализована ентеријера или партерна уређења, или
- пет нереализованих архитектонских пројекта (минимум на нивоу идејних решења), или
- две самосталне архитектонске изложбе (у изложбеним просторима са уметничким саветом), или
- шест излагања на колективним архитектонским изложбама (у изложбеним просторима са уметничким саветом), или
- два награђена или откупљена пројекта на домаћим конкурсима за архитектонска дела од јавног значаја (попут музеја, галерија, институција у области културе и сл.), или
- један награђени или откупљени пројекат на међународном архитектонском конкурсу.

За подручје архитектуре самосталним уметником сматра се и лице које обавља следеће уметничке активности:

- 1) Вођење креативног процеса - развој архитектуре на основу документарних или личних материјала учесника у процесу, кроз индивидуални и колективни ауторски рад с циљем постизања уметничких и ширих развојних резултата и исхода (водитељ процеса на четири пројекта);
- 2) Уметничка дирекција - програмска дирекција манифестација или уметничких и развојних пројекта у области архитектуре, заснована на ауторском концепту, те сродне одговорне делатности од општег интереса, за чије обављање је неопходна и незамењива уметничка експертиза;

- (1) програмска дирекција манифестација или њихових сегмената у области архитектуре - на међународном, регионалном, националном, покрајинском и окружном нивоу или на нивоу великих градова (уметнички или програмски директор на две манифестације);
- (2) селекција програма у области архитектуре (селектор две манифестације или пројекта) на међународном, регионалном, националном, покрајинском и окружном нивоу или на нивоу великих градова);
- (3) учешће у стручном жирију (члан жирија осам манифестација, жирираних програма и других пројеката у области архитектуре на међународном, регионалном, националном, покрајинском и окружном нивоу или на нивоу великих градова).

3) Едукација и подстицање доступности и развоја архитектуре:

- (1) уметнички педагошки рад с децом, младима и другим групама корисника у области архитектуре (четири пуна процеса или годишња радна циклуса);
- (2) ауторски рад на развоју и едукацији публике у циљу афирмације естетског и рационалног разумевања уметничких достигнућа и резултата у области архитектуре;
- (3) осмишљавање и извођење интерактивних образовно-васпитних, анимацијских и других развојних програма (нпр. у оквиру међуресорне сарадње културе и туризма) с различитим групама публике (четири заокружена програма);
- (4) развој ауторских инструмената за подстицање доступности и развоја уметности у области архитектуре: осмишљавање, креирање и уређивање приручника, уџбеника, збирки, тематских издања, часописа и другог у области архитектуре (објављених 15 ауторских табака стручног текста).

2) Самостални стручњак у култури:

- (1) Архитектонски критичар, историчар архитектуре, теоретичар архитектуре
  - објављених 12 ауторских А4 табака, стручних или научних текстова који су у вези са архитектуром, или
  - четири ауторска пројекта изложбе из области архитектуре, или
  - једна објављена књига, монографија или публикација, рецензирана од стране реномираних домаћих или страних рецензената.

11. ПРЕВОЂЕЊЕ СТРУЧНИХ И НАУЧНИХ ТЕКСТОВА

1) Самостални стручњак у култури:

- (1) Научни преводилац, стручни преводилац
  - 1280 ауторских страна превода научног текста објављеног у монографским или периодичним публикацијама, при чему се под научним текстом подразумева текст из било које природне или друштвене науке (осим хуманистичких наука и филозофије), или
  - 1280 ауторских страна превода стручног текста објављеног у монографским или периодичним публикацијама, при чему се под стручним текстом подразумева сваки правни текст или текст из било које пословне делатности, или
  - 1920 ауторских страна превода научног текста урађеног за потребе послодавца - правног лица с којим је научни и стручни преводилац потписао уговор о превођењу научног текста, при чему се под научним текстом подразумева текст из било које природне или друштвене науке (осим хуманистичких наука и филозофије), или

- 1920 ауторских страна превода научног текста урађеног за потребе послодавца - правног лица с којим је научни и стручни преводилац потписао уговор о превођењу стручног текста, при чему се под стручним текстом подразумева сваки правни текст или текст из било које пословне делатности, или
- 360 сати симултаног превођења за које је научни и стручни преводилац био ангажован на основу уговора с послодавцем - правним лицем, или
- 540 сати консекутивног превођења за које је научни и стручни преводилац био ангажован на основу уговора с послодавцем - правним лицем, или
- комбинација наведених врста превода, при чему једна ауторска страна научног и стручног превода објављеног у монографским или периодичним публикацијама има вредност једне и по ауторске стране научног и стручног превода урађеног за потребе послодавца - правног лица, док један сат симултаног превођења има вредност једног и по сата консекутивног превођења, или 3,56 ауторске стране научног и стручног превода објављеног у монографским или периодичним публикацијама или 5,33 ауторских страна научног и стручног превода урађеног за потребе послодавца, а један сат консекутивног превођења има вредност 2,37 ауторске стране научног и стручног превода објављеног у монографским или периодичним публикацијама или 3,56 ауторске стране научног и стручног превода урађеног за потребе послодавца - правног лица. Једна ауторска страна текста садржи 1800 словних знакова с размаком.

Као услов за стицање или продужетак статуса стручњака у култури признају се и изворни радови везани за област научног и стручног превођења објављени у монографским или периодичним публикацијама. Једна ауторска страна таквог рада има вредност двеју ауторских страна превода научног или стручног текста објављеног у монографским или периодичним публикацијама, или трију ауторских страна превода научног или стручног текста урађеног за потребе послодавца - правног лица.

12. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИЧКИХ, ГОВОРНИХ, АРТИСТИЧКИХ И СЦЕНСКИХ КУЛТУРНИХ ПРОГРАМА

1) Самостални уметник:

- (1) Вокални солиста ћез, рок, поп, забавне и народне музике/музичар инструменталиста ћез, рок, поп, забавне и народне музике
  - 20 наступа или снимања са најмање три различита програма, или
  - учествовање солиста (вокалних или инструменталних) или члanova сталних постава истакнутих музичких састава на најмање 120 минута уметнички релевантне новоснимљене музике за радио или телевизијске потребе, односно 60 минута објављене музике на носачима звука који се налазе на уобичајеној продајној мрежи у Републици Србији или иностранству.

- (2) Кореограф фолклорних програма, кореограф плесних програма

- осам кореографија фолклорних или плесних програма минималног трајања од 60 минута, или
  - 20 краћих кореографија фолклорних или плесних програма у осталим сценско-музичким програмима у позоришту, националним ансамблима, фолклорним ансамблима, на телевизији, културним манифестацијама, фестивалима и сл. минималног трајања од десет минута.

Наведени програми, представе и кореографије треба да буду извођене у реномираним установама културе, домовима културе, културним центрима, на фестивалима, свечаним академијама, националним телевизијама и друго;

- (3) Корепетитор сценско-музичких програма

- континуитет у раду на пословима корепетитора о оквиру различитих музичко-сценских програма;
- десет корепетиторских задатака јавно изведенних у значајним институцијама културе и другим сценским просторима, као и на радију и телевизијама;

(4) Писац текста музичког дела

- десет текстова мјузикала, или
- 50 текстова музике (класичне, народне, забавне, поп-рок, дечије и сл.);

2) Самостални стручњак у култури:

(1) Уредник сценско-музичког програма

- десет уредничких задатака за програме у сценско-музичкој области (фестивала, културних манифестација, академија, колажно-сценских програма, мјузикала и др.), или
- 40 уредничких задатака у електронским медијима (фестивала, културних манифестација, колажно сценских програма, академија, мјузикала емитованих на телевизији);

3) Самостални извођач културних програма:

(1) Вокални извођач културних програма, инструментални извођач културних програма

- десет наступа или снимања са најмање три различита програма, или
- учествовање солиста (вокалних или инструменталних), чланова сталних постава истакнутих музичких састава или хорова на најмање 40 минута уметнички релевантне новоснимљене музике за радио или телевизијске потребе, односно 30 минута објављене музике на носачима звука који се налазе у уобичајеној продајној мрежи у Републици Србији или иностранству, или
- 100 наступа у програмима у угоститељским и диско објектима;

(2) Фолклорни извођач, извођач плесног програма

- 50 наступа у целовечерњим концертима, у професионалним и реномираним ансамблима, на значајним сценама, у земљи и свету, као и на телевизији.

(3) Спикер, водитељ културних програма, водитељ радио програма, водитељ телевизијског програма

- 50 вођења музичко-сценских програма, колажних програма, фестивала, свечаних академија, концерата, радио и ТВ програма.

(4) Комичар, рецитатор, пантомимичар, имитатор, мађионичар

- 20 наступа у колажним програмима, сценско-музичким програмима, на концертима, на радију и телевизији, у циркусима, школама, дворанама и другим објектима.

(5) Манекен

- десет ревија реномираних домаћих и светских модних креатора,
- пет ревија у оквиру значајних сајамских манифестација у земљи и иностранству,
- рад на пословима промотера модних кућа и креатора.

4) Самостални сарадник у култури:

(1) Дизајнер тона сценско-музичког програма, дизајнер светла, дизајнер слике, реализација тона, реализација светла, реализација слике, инспицијент, секретар режије сценско-музичког програма, асистент режије сценско-музичких програма, сценско-технички реализација културних програма

- пет сценско-музичких програма, фестивала, мјузикала, концерата, колажних и специјализованих програма, или

- две музичке телевизијске манифестације, или
- пет радио програма музичке делатности.

13. ИСТРАЖИВАЊЕ, ЗАШТИТА, КОРИШЋЕЊЕ, ПРИКУПЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ НЕПОКРЕТНОГ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

1) Самостални стручњак у култури:

- (1) Археолог, архитекта у области непокретног културног наслеђа, историчар уметности у области непокретног културног наслеђа, историчар, етнолог, сликар - рестауратор - конзерватор у области непокретног културног наслеђа, конзерватор - хемичар
- положен стручни испит из делатности заштите и очувања културних добара или стечено научно звање из комплементарне области уз: најмање три рецензирана стручна или научна рада објављена у одговарајућој периодици; или: једну рецензирану студију обима најмање 120 страна; или: учешће или руковођење најмање на три теренска пројекта; или: ауторство /коауторство на најмање две изложбе из предметне области; или: учешће са излагањем на најмање три стручна/научна скупа; или
  - најмање пет рецензијаних стручних или научних радова објављених у одговарајућој периодици, или исти број поглавља у монографским издањима или комбинација оба, или
  - једна рецензирана студија из области истраживања, заштите и коришћења културних добара обима најмање 120 страна и два рецензијана стручна/научна рада, или
  - учешће или руковођење на најмање пет теренских пројеката мањег обима (укупног обима најмање 150 радних дана) или на једном вишегодишњем у истом укупном трајању, или
  - да је учесник или координатор више пројеката мањег обима или једног дугорочног пројекта у области заштите и очувања културног наслеђа, или
  - ауторство или коауторство на најмање три изложбе из предметне области, или
  - учешће са излагањем на најмање пет стручних, односно научних скупова у земљи и, или иностранству из предметне области (организатори скупова морају бити релевантне научне, образовне или институције заштите или струковна удружења).

Поред наведених критеријума потребно је доставити најмање три релевантне препоруке, од којих најмање једна институционална, а којима се верификује стечена активност у струци.

14. ИСТРАЖИВАЊЕ, ЗАШТИТА, КОРИШЋЕЊЕ, ПРИКУПЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОКРЕТНОГ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

1) Самостални стручњак у култури:

(1) Кустос

кустос превентивне заштите

- објављене две монографије, књиге; реализацијане две ауторске изложбе; шест стручних радова, односно, учешће у два домаћа или међународна скупа, односно пројекта;

кустос збирке

- објављене две монографије, књиге; реализацијане две ауторске изложбе; шест стручних радова, односно, учешће у два домаћа или међународна скупа, односно пројекта; обрада 600 музеалија;

кустос за нематеријално културно наслеђе

- обрада и унос 500 података о елементима нематеријалног културног наслеђа; обрада аудивизуелног материјала са 200 носача; израда три филмска записа; организоване три радионице о нематеријалном културном наслеђу; објављена једна монографија, књига; реализована једна ауторска изложба; три стручна рада, односно, учешће у два домаћа или међународна скупа, односно пројекта;

кустос организатор програма

- организација 12 студијских изложби; организација 60 пратећих програма - промоције, предавања, концерти, играонице, мултимедијални програми; реализовано шест стручних радова, односно, учешће у два домаћа или међународна скупа;

кустос за међумузејску и међународну сарадњу:

- покретање и организација четири међународна пројекта; размена осам музејских програма; реализовано шест стручних радова, односно, учешће у два домаћа или међународна скупа;

кустос педагог

- организација 24 семинара и радионице; организација 80 стручних вођења кроз изложбе и музејске службе; спровођење осам анкета и израда четири плана посете и реализације посета и програма музеју; реализовано шест стручних радова, односно, учешће у два домаћа или међународна скупа;

кустос за издавачку делатност

- уређује четири каталога, три монографије, књиге; реализација 20 мањих пратећих информативних листова; учешће и организација 20 промоција издања; реализовано шест стручних радова, односно, учешће у два домаћа или међународна скупа.

(2) Конзерватор, рестауратор

- реализовано два до четири већа конзерваторска захвати (комплетне конзервације, реконструкције, сложени захвати на музејском материјалу);
- реализовано десет радова средње сложености;
- реализовано 20 радова мање сложености;

2) Самостални сарадник у култури:

(1) Документариста

кустос документариста

- обрада и унос 500 података о музеалијама; обрада фотодокументације са 80 музејских програма; објављена једна монографија односно књига; реализована једна ауторска изложба; три стручна рада, односно, учешће у два домаћа или међународна скупа, односно пројекта;

каталогизатор

- обрада и унос 1200 података о музеалијама; три стручна рада, односно, учешће у два домаћа или међународна скупа, односно пројекта;

фотограф

- обрада збирки 1600 фотографија; праћење 80 музејских програма; припрема материјала за штампу за две монографије, за четири каталога или осам мањих радова;

(2) Пројектант, дизајнер изложбе и дизајнер музејских издања

- израда пројектата за 12 студијских изложби;
- израда дизајна за 80 музејских програма;
- гостовање у шест музејских пројеката.

(3) Библиотекар

- обрада и унос 400 података о библиотечком фонду;
- израда три библиографије;
- међумузејска размена са минимално 20 институција.

(4) Вебмастер

- обрада и унос 500 података о музеалијама;
- обрада фотодокументације са 80 музејских програма и постављање на сајт музеја;
- израда и праћење три посебна портала везана за музејске активности и нематеријално наслеђе.

14а ИСТРАЖИВАЊЕ, ЗАШТИТА, КОРИШЋЕЊЕ, ПРИКУПЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ НЕМАТЕРИЈАЛНОГ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

1) Самостални стручњак

(1) Етнолог, Етномузиколог, Етнокореолог, Истраживач у области нематеријалног културног наслеђа:

Активности којима се бави су: редовна теренска истраживања приказана кроз сву релевантну грађу укључујући фотографске, аудио и видео записи која је доступна или се може ставити на располагање јавности, учешће у програмима и радионицама, те националним и међународним стручним скуповима, конференцијама, симпозијумима, конгресима и сл. у наведеним областима, Објављене нотне записи, кореолошке записи и сл. верификоване од стране професионалаца у овим областима путем рецензија и критика, учешће у пројектима за одрживи развој у којима је ресурс нематеријално културно наслеђе.

Посебни критеријуми за истраживаче у области нематеријалног културног наслеђа обухватају:

- одговарајуће образовање у високошколској установи,
- четири рецензирана научна рада или једна научна студија у подручју истраживања, заштите, коришћења, прикупљања и представљања нематеријалног културног наслеђа објављена у тематским зборницима радова, часописима, штампаним и дигиталним издањима и сл., односно четири уредничка задатка у истом подручју рада,
- осмишљавање, руковођење или учешће у научним и/или истраживачким процесима и пројектима, или програмским одборима и саветима установа, културно-уметничких друштава, фестивала и манифестација, или научним или стручним скуповима и едукативним програмима у подручју истраживања, заштите, коришћења, прикупљања и представљања нематеријалног културног наслеђа у четири посебна и заокружена програма/пројекта,
- четири одржана јавна предавања са темом у подручју истраживања, заштите, коришћења, прикупљања и представљања нематеријалног културног наслеђа.

Посебни критеријуми за сваког самосталног стручњака и сарадника из ове тачке у подручју истраживања, заштите, коришћења, прикупљања и представљања нематеријалног културног наслеђа могу се пропорционално комбиновати.

15. ФИЛМСКА И ТЕЛЕВИЗИЈСКА ДЕЛАТНОСТ

1) Самостални сарадник у култури:

(1) Сценариста сарадник, редитељ сарадник, помоћник редитеља, асистент режије, секретар режије, регистратор снимања играног филма или ТВ дела, главни сниматељ сарадник, сниматељ сарадник, сниматељ - швенкер, асистент сниматеља, сниматељ сарадник анимираног филма, маскер, шминкер, асистент шминкера, сценограф сарадник, филмски архитекта, костимограф сарадник, асистент сценографа, асистент костимографа, гардеробер, реквизитер, декоратер, филмски монтажер сарадник (слике и тона), сниматељ тона, асистент сниматеља - микроман, музички сарадник, електронски монтажер (миксер и монтажер накнадне магнетоскопске монтаже), директор филмске (или ТВ) екипе, главни организатор ТВ серија, помоћник директора, вођа снимања, финансијски организатор, помоћник организатора, писац сарадник на сценарију анимираног филма, редитељ сарадник анимираног филма, главни цртач сарадник, главни аниматор сарадник, цртач сарадник карактера, аниматор сарадник, фазер, колориста, кописта, контролор - чекер, трик сниматељ, мајстор филмске и ТВ расвете, главни расветљивач, расветљивач, филмски фотограф, пиротехничар, сценски радник, помоћни сценски радник

- два играна филма, или
- две ТВ серије, или
- четири реклами спота, или
- три документарна формата, или
- комбинација ових формата.

15a НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКА И ЕДУКАТИВНА ДЕЛАТНОСТ У КУЛТУРИ

1) Самостални стручњак у култури

(1) Научни истраживач

- Пет рецензираних стручних или научних радова објављених у тематским зборницима радова, научним, стручним или часописима од културног значаја,

- Једна рецензирана студија обима најмање 120 страна и два рецензирана стручна/научна рада,

- Осмишљавање и руковођење истраживачким процесима/пројектима у култури (стандардна и акциона истраживања) у четири посебна и заокружена програма,

- Учешће, као члан тима, у шест научних и/или истраживачких пројеката,

- Учешће, као руководилац или члан програмског одбора/савета, у уређивању четири научна или стручна скупа (конгреса, конференције, симпозијума, семинара),

- Учешће са излагањем на најмање шест научних или стручних скупова међународног или националног нивоа (организатори скупова морају бити релевантне научне, образовне или институције културе или струковна удружења),

- 15 одржаних јавних предавања,

- Уредник четири стручна или научна издања (часописа на годишњем нивоу, зборника радова и сл.);

(2) Педагог у култури

Без обзира на подручје културе у ком обавља педагошки рад, самостални стручњак мора испунити следеће критеријуме:

- четири посебна и заокружена програма или годишња радна циклуса, или 40 појединачних радионица у области едукације непрофесионалаца у култури (деца, млади, дефинисане групе одраслих корисника) за уметничко и креативно изражавање и партиципацију,

- четири посебна и заокружена програма или годишња радна циклуса, или 40 појединачних радионица у области едукаовања и неговања публике,
- 20 предавања/радионица, или вођење два пројекта "учења кроз рад" (hands-on learning), или уређивање четири стручна или стручно-научна скупа у области стручне едукације професионалаца у култури и другим ресорима који примењују програме засноване на култури (нпр. образовање, туризам и др.),
- 180 страница текста објављених у оквиру едукативних приручника, уџбеника, збирки, зборника, тематских издања, часописа, дигиталних формата и сл., или 240 минута програма у оквиру едукативних телевизијских емисија, дигиталних садржаја и сл., у својству аутора или уредника.
- За делатност педагога се узимају у обзор и послови на развоју доступности културе,
- четири заокружена програма, или 180 страница текста, или 240 минута анимацијских, фестивалских, медијских, међуресорних и других програма, кампања и сл., који за циљ имају сензибилисање и подизање свести шире јавности за партиципацију, диверзитет, инклузивност и остваривање других стратешких циљева развоја културе.

За стицање статуса самосталног стручњака у култури признаје се сразмерна комбинација више горе наведених критеријума, при чему се задаци вреднују кумултивно.

156 БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНА ДЕЛАТНОСТ

1) Самостални стручњак у култури:

- (1) Дипломирани библиотекар, дипломирани библиограф, дипломирани археограф, дипломирани информатор, дипломирани документариста, дипломирани конзерватор, библиотекар, библиограф, археограф, информатор, документариста, конзерватор, виши књижничар, виши техничар конзерватор, књижничар, техничар конзерватор, информатичар
- положен стручни испит из библиотечко-информационе делатности и,
  - објављена једна стручна монографска публикација, или два поглавља у стручним монографским публикацијама укупног обима од најмање од 90.000 карактера, или две библиографије као омеђене или континуалне публикације обима преко 600 библиографских јединица, или три стручна рада у категорисаном домаћем часопису, или пет стручних радова у некатегорисаном часопису, или два рада у категорисаном страном часопису на неком од светских језика, или три рада у зборнику са домаћег стручног скupa објављен у целини, или два рада у зборнику са међународног стручног скupa објављен у целини на српском или на неком од светских језика, или два стручна предавања по позиву објављена у целини,
  - припрема и поставка две ауторске тематске изложбе са каталогом, или три тематске изложбе без каталога укључујући и виртуелне изложбе,
  - превод пет стручних радова у домаћем часопису, или две стручне монографске публикације, или два међународна стандарда,
  - вођење три стручна домаћа пројекта, или два стручна међународна пројекта, или организација пет домаћих стручних скупова, или организација три међународна стручна скупа,
  - ауторство три акредитована стручна семинара, или четири стручна предавања у научним, образовним или културним институцијама у земљи, или два стручна предавања у научним, образовним или културним институцијама ван земље,
  - пет година рада или чланства у управним телима стручних организација, или пет година рада на популарисању, информисању и повезивању библиотечко-информационе делатности са креативним индустријама,

- израда два библиотечка системска софтвера, портала, базе података, електронских каталога, дигиталних библиотека, колекција и слично, који имају или су имали примену у библиотечко-информационој делатности, или израда и ажурирање пет веб-сајтова библиотека или установа/организација које су у непосредној вези са библиотечко-информационом делатностима,
- самостално креирање 1.000 комплетних каталошко-библиографских записа у електронској бази података, или редакција 2.000 каталошко-библиографских записа у електронској бази података, или дигитализација 2.000 јединица библиотечко-информационе грађе и извора, или унос метаподатака за 2.000 јединица библиотечко-информационе грађе и извора.

Ауторство се у критеријумима признаје једнако у свим случајевима где се јављају до три коаутора или сарадника.

Као доказ испуњености критеријума, кандидати су дужни да обезбеде оверене потврде од стране установа или институција са којима су сарађивали, односно оригиналне радове или копије објављених публикација и радова које не морају да буду оверене.

Поред наведених критеријума потребно је да кандидат достави најмање једну релевантну институционалну препоруку.

16. ИЗДАВАШТВО

1) Самостални стручњак у култури:

(1) Уредник у издаваштву

- предлаже наслове за објављивање, координира и надгледа рад преводилаца, лектора, графичких дизајнера и других стручњака и сарадника и које је одговорно за садржај издања у целини и то за најмање 20 објављених наслова из области уметничке прозе, поезије, есејистике, филозофије, хуманистичких дисциплина, књига за децу и других наслова значајних за културу; чији је збирни обим већи од 2000 страница, или пет стручних или уметничких периодичних публикација.

2) Самостални сарадник у култури:

(1) Лектор

- отклањање свих врста стилских, граматичких и правописних грешака у књигама објављеним у последње четири године чији збирни обим текста прелази 8000 страна по 1800 словних знакова, с тим да се у обзир узимају и текстови објављени у периодичним публикацијама од културног значаја.

(2) Коректор

- исправка словних и знаковних грешака у књигама објављеним у последње четири године чији збирни обим текста прелази 8000 страна по 1800 словних знакова, с тим да се у обзир узимају и текстови објављени у периодичним публикацијама од културног значаја.

(3) Самостални графички дизајнер сарадник у издаваштву

- објављених 40 или више неилустрованих издања, или
- објављених више илустрованих издања чији збирни број страна је већи од 1000, или
- ауторско графичко решење за 80 или више насловних страница различитих издања, или
- испуњава услове сразмерним учешћем наведена три условия (на пример: 20 неилустрованих издања, 250 страница илустрованих објављених издања и 20 насловних страница и сл.)

Уколико лице има завршено високо образовање у области графичког дизајна или другој одговарајућој области, услов за стицање статуса графичког дизајнера сарадника је да је у последње четири године обавило посао у два пута мањем обиму од наведеног.

(4) Илустратор сарадник у издаваштву

- објављених пет издања са по барем 15 илустрација у свакоме од њих, или,
- најмање два издања у којима је збирно објављено барем 100 страница са ауторским илустрацијама.

Уколико лице има завршено високо образовање у области илустрације или другој одговарајућој области, услов за стицање статуса илустратора сарадника у издаваштву је да је у последње четири године обавило посао у два пута мањем обиму.

17. ПРОДУКЦИЈА КУЛТУРНИХ ПРОГРАМА И ДЕЛА

1) Самостални стручњак у култури:

(1) Тон мајстор

Озбиљне, уметничке музике:

- три већа дела: симфонијско, оркестарско, вокално-инструментално (кантата, ораторијум), музичко сценско (опера, балет, оперета, мјузкл), веће камерно, сложеније електро-акустичко дело, или
- шест дела из области филмске музике, сценско позоришне, телевизијске (музике за играну серију, ТВ филм, ТВ оперу, ТВ балет), електро акустичких дела, или
- десет мањих дела: камерно, солистичко, вокално-инструментално, хорско дело.

Џез и популарне музике (рок, поп, забавна и народна)

- тридесет дела из области популарне музике у трајању од 120 минута.

Тон мајстор прилаже доказ о снимку: емитовање, архивски број радио или ТВ станице, објављени CD или DVD.

(2) Дизајнер звука

Комплетна обрада звука за филм, телевизију, позориште и радио драму:

- шест дела из области: филмске музике, сценско позоришне, телевизијске (музике за играну серију, ТВ филм, ТВ оперу, ТВ балет), из области проширенih медија, електро акустичких дела. Комплетна обрада звука за џез и популарну музику (рок, поп, забавну и народну):
- тридесет дела из области џез и популарне музике у трајању од 120 минута.

(3) Музички продуцент

- координирани рад у реализацији финалног аудио снимка

Озбиљне, уметничке музике:

- три већа дела: симфонијско, оркестарско, вокално-инструментално (кантата, ораторијум), музичко сценско (опера, балет, оперета, мјузкл), веће камерно, сложеније електро-акустичко дело, или
- шест дела из области филмске музике, сценско позоришне, телевизијске (музике за играну серију, ТВ филм, ТВ оперу, ТВ балет), електро акустичких дела, или
- десет мањих дела: камерне, солистичке, вокално-инструменталне, хорске, инструменталне обраде и оркестрације.

Џез и популарне музике (рок, поп, забавна и народна)

- тридесет дела из области џеза или популарне музике у трајању од 120 минута.

Члан 5.

(1) Када самостални уметник, стручњак у култури, сарадник у култури или извођач културних програма обавља истовремено две или више делатности, односно два или више посла у истој делатности, његова активност у свакој делатности процентуално се приказује.

(2) Статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе утврђиваће се сходно претежној делатности одређеној на начин из става 1. овог члана.

Члан 6.

Лице које обавља самосталну уметничку или другу делатност у области културе, а које одређено време не обавља ту делатност због болести не узима се у обзир за проверу испуњености услова из члана 10. став 1. овог правилника.

Члан 7.

(1) Подносилац захтева приликом подношења захтева репрезентативном удружењу за утврђивање статуса лица која обављају самосталну уметничку или другу делатност у области културе, подноси и захтев за упис у Евиденцију лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе.

(2) Подносилац прилаже следећа документа:

- 1) изјаву дату под моралном и материјалном одговорношћу да се уметничком или другом делатношћу бави професионално и самостално у виду занимања и да није обавезно социјално осигуран по другом основу;
- 2) фотокопију личне карте;
- 3) фотокопију доказа о последњем завршеном степену школовања или високом, вишем или средњем образовању одговарајућег образовног профила (диплома, уверење, сведочанство и сл.);
- 4) уверење о оствареном радном стажу издато од стране надлежне филијале Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање;
- 5) податке о адреси и контактима;
- 6) доказе о професионалном раду: уговоре, потврде уметничких установа и других носилаца посла, програме, плакате, критике, рецензије, исечке из штампе, објаве на интернету и друге релевантне доказе;
- 7) друга потребна документа по захтеву репрезентативног удружења (фотокопија радне књижице, фотокопија војне књижице и друга документа која су значајна за регулисање социјалних права подносиоца).

Члан 8.

(1) Приликом оцењивања резултата рада подносиоца захтева у претходном периоду, Комисија узима као релевантан сваки професионални рад који је потврђен траженом документацијом, укључујући изузетно и рад током школовања, уколико је тај рад био професионалан и самосталан.

(2) Почетак професионалног ангажмана се доказује професионалним уговором или другим релевантним доказом који о томе сведочи.

(3) Одлуку о утврђивању статуса самосталног уметника, односно стручњака у култури, сарадника у култури или извођача културних програма, као и време од када се тај статус утврђује, Комисија доноси већином гласова свих чланова.

(4) Репрезентативно удружење доноси Решење о утврђивању статуса самосталног уметника, односно стручњака у култури, сарадника у култури или извођача културног програма у року од 30 дана од дана доношења одлуке Комисије.

(5) Решење се издаје у два примерка, један примерак за носиоца статуса и један за репрезентативно удружење које води евиденцију. Решење, у складу са законом садржи личне податке подносиоца захтева (име, име једног родитеља, презиме, адресу пребивалишта, занимање, подручје културне делатности, датум од када се утврђује статус).

Члан 9.

(1) На основу Решења из члана 8. овог правилника, издаје се, у складу са законом, уверење о чињеницама уписаним у евиденцију.

(2) Уверење се издаје сагласно подацима из евиденције, посебно за сваку намену.

(3) Уверење се издаје на захтев, по правилу истог дана када је странка затражила уверење, а најкасније у року од 15 дана од дана подношења захтева.

(4) Ако надлежно репрезентативно удружење у култури одбије захтев за издавање уверења, дужно је да о томе донесе посебно решење.

(5) Ако у року од 15 дана од дана подношења захтева надлежно репрезентативно удружење у култури не изда уверење, странка може изјавити жалбу Министарству као да је захтев одбијен.

(6) Ако странка, на основу доказа којима располаже, сматра да јој уверење није издато у складу с подацима из евиденције, може захтевати измену или издавање новог уверења.

(7) Надлежно репрезентативно удружење у култури дужно је да донесе посебно решење ако одбије захтев странке да јој измени или изда ново уверење.

(8) Ако у року од 15 дана од дана подношења захтева за измену или издавање новог уверења то не буде учињено, странка може изјавити жалбу као да је њен захтев одбијен.

(9) Против решења о одбијању захтева жалба се може изјавити Министарству у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се може изјавити Министарству и ако је истекао рок прописан за измену или издавање уверења.

Члан 10.

(1) По истеку четири године од дана стицања статуса самосталног уметника, односно стручњака у култури, сарадника у култури или извођача културног програма, Комисија врши поступак провере испуњености услова за лица која су уписана у евиденцију лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе за четврогодишњи период.

(2) Репрезентативно удружење 30 дана пре истека четврогодишњег периода доставља позив носиоцу статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе да у том року поднесе Комисији захтев за проверу испуњености услова и доказе о свом претходном четврогодишњем раду, као и друга документа из члана 7. овог правилника.

(3) Лице које је уписано у евиденцију лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе, ослобађа се од обавезе доказивања испуњености услова, када напуни 30 година стажа осигурања (мушкарци), односно 25 година стажа осигурања (жене).

Члан 11.

(1) Носилац статуса обавезан је да пријави промену у вези са условима за упис у евиденцију надлежном репрезентативном удружењу у култури које води ту евиденцију, у року од три дана од дана настанка промене.

(2) Промена и брисање из евиденције лица које је стекло статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе врши се:

- 1) на лични захтев лица које је стекло статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе;
- 2) по службеној дужности кад надлежно репрезентативно удружење у култури које води евиденцију решењем утврди да то лице не испуњава ближе услове из члана 3. овог правилника, као и ако се током поступка провере испуњености услова не одазове на позив из члана 10. став 2. овог правилника.

(3) Уколико носилац статуса прекида статус због заснивања радног односа, пензионисања, одслужења војног рока и других разлога, дужан је да о насталој промени обавести репрезентативно удружење које води евиденцију у року од три дана од дана настанка промене основа осигурања.

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

© Cekos In, Beograd, www.cekos.rs